

EXPUNERE DE MOTIVE

Continuarea efortului de stabilizare macroeconomică și accelerare a restructurării economice impune asigurarea unui cadru juridic adecvat desfășurării procesului de privatizare.

În contextul actual, este necesar ca abordarea acestui domeniu să fie făcută din alte perspective, având la bază un instrument juridic eficient care să țină seama de evoluția raporturilor juridice în sistemul economic și al administrației publice, să armonizeze unele dispoziții legale și să acopere lacunele existente în legislația în vigoare.

Intervenția legislativă este impusă și de necesitatea modernizării și eficientizării instituțiilor care contribuie la restructurarea și relansarea economiei românești.

În acest sens, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, care vizează modificarea și completarea unor acte normative cu implicații în procesul reformei economice și al privatizării, după cum urmează :

1. Ordonanța de urgență a Guvernului nr.88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr.44/1998, cu modificările și completările ulterioare.

Modificarea și completarea acestui act normativ are în vedere asigurarea condițiilor de finalizare a procesului de privatizare a societăților comerciale.

Pe această linie sunt precizate atribuțiile Guvernului, ale Agenției Române pentru Dezvoltare și ale instituțiilor publice implicate în acțiunea de privatizare și sunt stabilite modalitățile de vânzare a acțiunilor și a activelor societăților comerciale, renunțându-se la condiția prețului minim, reglementându-se posibilitatea vânzării în rate a acestora, precum și regimul terenurilor deținute de societățile supuse privatizării.

În vederea accelerării procesului de privatizare, se prevede posibilitatea ca instituțiile implicate să dea mandat pentru efectuarea operațiunilor unor agenți de privatizare - persoane juridice sau fizice române ori străine, corespunzând anumitor cerințe de calificare și alese în raport cu acestea, prin intermediul unei licitații.

Totodată, se instituie proceduri simplificate pentru fuziunea, dizolvarea și lichidarea voluntară a societăților supuse privatizării, precum și pentru soluționarea litigiilor decurgând din operațiunile de privatizare.

2. Ordonanța Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.90/1998.

Prin această modificare s-au adus unele precizări cu privire la operațiunile de leasing, respectiv s-a făcut delimitarea între leasingul financiar și leasingul operațional, s-au prevăzut elementele esențiale ale contractului de leasing, obligațiile finanțatorului și ale utilizatorului, precum și răspunderea părților pentru neexecutarea acestor obligații.

De asemenea, au fost clarificate dispozițiile privind regimul vamal al bunurilor mobile introduse în țară de către utilizatori în baza unor contracte de leasing.

3. Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată.

Dreptul de informare și de control al acționarilor asupra activității societății comerciale este reglementat, și în prezent în Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale (art.72-73; art.117, 119; art.131, 132, art.149; art.152, 156, 158, 159; art. 172, 173, 179).

În proiectul de lege alăturat s-a prevăzut expres dreptul acționarilor de a se informa, între sesiunile adunărilor generale, de cel mult două ori în cursul unui exercițiu financiar, asupra gestiunii societății, consultând documentele în care se reflectă aceasta și putând obține copii legalizate după ele, și dacă reprezintă cel puțin 10 % din capitalul social, dreptul de a cere efectuarea de expertize, pentru analizarea unor operațiuni

din gestiunea societății și întocmirea rapoartelor corespunzătoare destinate atât acționarilor societății, cât și cenzorilor.

4. Legea nr.64/1995 privind procedura reorganizării și lichidării judiciare, cu modificările și completările ulterioare.

Principala modificare adusă, prin alăturatul proiect, Lege nr.64/1995 constă în modificarea atribuțiilor judecătorului - sindic. Astfel, el urmează să preia de la tribunal coordonarea procedurii, acțiunile sale operative trecând, în caz de reorganizare, asupra unui administrator și, în caz de lichidare judiciară sau de faliment, asupra unui lichidator. Atât administratorul, cât și lichidatorul pot fi persoane fizice sau persoane juridice - române sau străine - corespunzând anumitor condiții profesionale.

Trebuie totuși menționat că și în forma actuală, Legea nr.64/1995 prevede existența administratorului și a lichidatorului, ca ajutoare și delegați ai judecătorului - sindic. Deoarece instanțele au semnalat spețe în care procedura nu a putut fi începută din cauza lipsei de fonduri pentru primele cheltuieli, s-a prevăzut constituirea unui fond special, alcătuit dintr-un procent de 10 % din taxele plătite de persoanele fizice sau juridice registrului comerțului, pentru serviciile prestate de acesta.

5. Legea nr.94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, cu modificările și completările ulterioare.

Prin modificările și completările propuse la Legea nr.94/1992 s-a urmărit în principal :

a) stabilirea naturii juridice a Curții de Conturi ca fiind o autoritate administrativă autonomă, înființată prin lege organică, în temeiul art.115 alin.(2) și 116 alin.(3) din Constituție, care funcționează pe lângă Parlamentul României și își desfășoară activitatea în mod independent, supunându-se numai Constituției și legii;

b) limitarea atribuțiilor de control al Curții de Conturi numai "asupra modului de formare, de administrare și de întreținere a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public astfel cum prevăd dispozițiile art.139 alin.(1) din Constituție, fiind exceptate de la controlul acesteia societățile comerciale cu capital privat;

c) trecerea controlului preventiv în atribuțiile Ministerului Finanțelor, Curtea de Conturi urmând să desfășoare numai activități de control ulterior;

d) instituirea controlului judecătoresc asupra hotărârilor organelor de jurisdicție ale Curții de Conturi, după epuizarea căilor administrativ-jurisdicționale prevăzute de lege.

6. Regimul juridic al garanțiilor reale mobiliare.

Pornind de la importanța garanțiilor reale mobiliare, ca măsuri de asigurare a executării obligațiilor, s-a dorit o reglementare uniformă a acestor instrumente, în special în materia obligațiilor comerciale. De asemenea, se urmărește o reglementare modernă și clară, care să permită o mai rapidă realizare a creanțelor, asigurând, în același timp, o mai bună protecție a intereselor creditorilor, dar și lărgirea accesului debitorilor la credite, ceea ce va avea un impact economic important.

În acest sens, s-a lărgit sfera bunurilor care pot face obiectul garanțiilor reale, consacrand expres includerea în această categorie a bunurilor mobile încorporale, precum și a celor viitoare.

De asemenea, s-a reglementat posibilitatea constituirii de garanții mobiliare atât pentru obligațiile prezente, cât și pentru cele viitoare, în acest din urmă caz efectele garanției producându-se la data nașterii obligației principale.

În ceea ce privește modul de constituire - cu sau fără depozitare - noile dispoziții legale mută accentul pe garanțiile mobiliare fără depozitare, acestea constituind un instrument mai elastic, mai accesibil și eficient în materia garanțiilor reale. În acest caz, s-au prevăzut obligațiile debitorului de a întreține bunul gajat și de a-l utiliza ca un bun proprietar, precum și alte obligații stabilite de lege sau convenite de părți.

Printre elementele de noutate un loc central îl ocupă modalitatea de publicitate a garanțiilor mobiliare: înscrierea în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare. Prin înscrierea în această Arhivă, în baza unei simple completări de către debitor și creditor a unui formular tipizat se asigură rangul de preferință între creditorii care au garanții asupra aceluiași bun

sau masa de bunuri. Proiectul de lege prevede obligativitatea înscrierii în Archivă și pentru unii creditori privilegiați, în speță pentru stat, în cazul creanțelor rezultând din impozite și taxe datorate bugetului de stat, sub sancțiunea pierderii rangului de prioritate față de creditorii cu garanții reale, care și-au conservat acest drept.

Totodată, au fost diversificate procedurile de executare a garanțiilor, reglementându-se, alături de vânzarea sub control judiciar în condițiile Codului de procedură civilă, și preluarea bunului în posesiune, precum și vânzarea lui de către creditor, în cadrul unei proceduri simple și necostisitoare.

Astfel, luarea bunului în posesiune se poate face de către creditor imediat, de îndată ce obligația principală devine exigibilă, debitorul sau orice altă persoană care deține bunul respectiv fiind obligat să dea curs cererii creditorului.

În ceea ce privește vânzarea de către creditor a bunului care a făcut obiectul garanției, aceasta se poate face - direct sau prin licitație publică - numai după ce bunul respectiv a fost pus la dispoziția sa de bunăvoie sau prin hotărâre judecătorească.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, prin procedura angajării răspunderii Guvernului în conformitate, cu prevederile art.113 alin.(1) din Constituția României.

PRIM-MINISTRU

Radu Vasile

